

بسم الله وبعد: تم الرفع بحمد الله من طرف
بن عيسى قرمزلي متخرج من جامعة المدية
تخصص: إعلام آلي
التخصص الثاني: حفظ التراث بنفس الجامعة
1983/08/28 بالمدية – الجزائر-

للتواصل **وطلب المذكرات**

هاتف : +213(0)771.08.79.69

بريدي إلكتروني: benaisa.inf@gmail.com

MSN : benaisa.inf@hotmail.com

فيس بوك: <http://www.facebook.com/benaisa.inf>

اشترك بقيمة رمزية معنا لنشر العلم ((قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَيَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ)) [سبأ : 39]

حساب جاري:

CC 76650 81 CLE 51

M.KERMEZLI BENAISSA

دعوة صالحة بظهر الغيب فر بما يصلك ملفي وأنا في التراب

أن يعفو عنا وأن يدخلنا جنته وأن يرزقنا الإخلاص في القول والعمل..

ملاحظة: أي طالب أو باحث يضح نسخ لصق لكامل المذكرة ثم يدعّم أه المذكرة له

فحسبنا الله وسوف يسأل يوم القيامة وما هددنا إلا النفخ حيث كان لا أن نتبنى أعمال

الغير والله الموفق وهو نعم المولى ونعم الوكيل....

صل على النبي – سبحانه الله وبحمده سبحانه الله العظيم-

بن عيسى قرمزلي 2013

دراسة لمشاريع قانون للإعلام في الجزائر من خلال صحف

"El Moudjahid" "El Watan" " " " "

مذكرة تخرج لنيل شهادة الماجستير في علوم الإعلام والاتصال

:

..

/ :

الإهداء

إلى الوالدين الكريمين مع تمنياتي بدوام الصحة والعافية
وأطال الله في عمرهما.

إلى كل أفراد عائلتي صغيرا وكبيرا دون استثناء.

إلى كل من كرس حياته لطلب العلم

أهدي هذا العمل المتواضع.

عبد العالي يوسف

تَشْكُرَات

أَتَقَدِّمُ بِالشُّكْرِ الجَزِيلِ لِلأُسْتَاذِ المَشْرُفِ "الأُسْتَاذِ
الدُّكْتُورِ شَاوِشِ رَمْضَانَ زَبِيرِ " الَّذِي لَمْ يَبْخُلْ عَلَيَّ
بِتَوْجِيهَاتِهِ وَنَصَائِحِهِ القِيَمَةِ طَوَالَ مَشْوَارِ هَذَا البَحْثِ .
كَمَا أُوْجِهُ تَشْكُرَاتِي لِكُلِّ أُسَاتِذَةِ قِسمِ عُلُومِ الإِعْلَامِ
وَالإِتِّصَالِ الَّذِينَ سَاعَدُونَا بِتَوْجِيهَاتِهِمْ .
كَمَا أُوْجِهُ بِشُكْرِي الخَالِصِ إِلَى مَسْئُولِي الصِّحْفِ
وَأَقْسامِ الأُرْشِيفِ لَجَرَائِدِ "الخَبْرِ، الشَّعْبِ، El Watan و
El Moudjahid " الَّذِي قَدَّمُوا لِي يَدَ العَوْنِ فِي جَمْعِ مَادَّةِ
هَذَا البَحْثِ .
وإِلَى كُلِّ مَنْ سَاهَمَ مِنْ قَرِيبٍ أَوْ مِنْ بَعِيدٍ فِي انْجَاذِ
هَذَا العَمَلِ وَلَوْ بِابْتِسَامَةٍ .

èê		
èî		
èï		
êî		
êï		
ì é-èè	:	
ëé	:Ù	
ëê	:	
ëï ^o	:	
ëð	:	
í ì -ì ê	:	
ì ë	:Ù	
ì ì	:	
ì í	:Ù	
ì î	:	
ì è	:	
ñõ-í í	:	
í î		- éñî ê	:Ù
î êéñî î	- éñî í	:
î ñ		- éñî ñ	:
ï ë	Ù	:

éñî í

éñññ

õñ	Ù	:	
-ññ		:	
éèë	Ù	:Ù	
éèë			-é
ééê			-ê
ééî			-ë
éêé		:	
éêé			-é
éì ë			-ê
éí ë			-ë
-éî è		:	
éî ë	Ù	:Ù	
éî ë			-é
éï è			-ê
éï ì			-ë
éï ï			-ì
éõì	Ù	:	
éõì			-é
éõî			-ê
éõï			-ë
éõï			-ì
éñè			
éñî			
èèî			

éèë	.	èé
éèì	:EL WATAN	èê
éèí	:EL MOUDJAHID	èë
éèî	:	èì
éèï	:	èí
éèð	Ù	èî
éèñ	Ù	èï
éèñ	.	èð
éée	Ù	èñ
éèè		èè
éèê		éé
éèë	: EL WATAN ()	éê
éèì	:EL MOUDJAHID ()	éë
éèí	()	éì
éèî		éí
éèî	.	éî
éèï	EL	éï
éèð	: El Moudjahid	éð
éèñ		éñ
éêè		êè
éêé		êé
éêê	El Watan	êê

éëë	El Moudjahid	êë
éêì		êì
éêí	: Ù	êí
éêî		êî
éêð	"	êï
éêñ	"	êð
éëè		êñ
éëé	:	ëè
éëê	Ù	ëé
éëë	Ù	ëê
éëì	Ù	ëë
éëí	Ù	ëì
éëî	Ù	ëí
éëð	éññè	ëï
éëñ	El éññè	ëï
éì è	El éññè	ëð
éì é	éññè	ëñ
éì ê	:éññè	ì è
éì ë		ì é
éì ì		ì ê
éì í		ì ë
éì î	Ù	ì ì
éì ï	:	ì í
éì ð		ì î
éì ñ		ì ï

éí è		ì ð
éí é		ì ñ
éí é	:	í è
éí ë	: " "	í é
éí ì	:"EL WATAN"	í ê
éí í	:"EL MOUDJAHID"	í ë
éí î	.	í ì
éí ï		í í

مقدمة

: Ô ÔÔ

Ù

Ù

Ù

Ù

...

"

Ù ..

Ù

é"

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

..

.ñ ,èèè

,èèè

èñ -èi

é

Ù

é

Ù

è ...

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

1

éñðê

Ù

ñè-èï

éñðñ

èè

é)

é

.(éññi

è

)

.ñ (éñññ

:

é

Ù

.éí

èèèè

éññõ

éññè ù èè

ù

ù

éññè

éññê

éé

èèè-ñê

directive " éi

éññi

"

"

éññõ

ù

"№17

ù

èèèè

ù

èèèè

èèèè

ù

é

èèèè

êõ

èè

..!°

è

ù

ù

ù

ù

ù

ù

ù

..

ù

..

¹ نسخة المشروع التمهيدي لقانون يتعلق بالإشهار، الجزائر: وزارة الاتصال والثقافة، دون تاريخ الصدور.
² نسخة المشروع التمهيدي لقانون يتعلق بسبر الآراء، مؤرخ في ٢٨ أوت ٢٠٠٠، الجزائر.

Ù Ù

Ù Ù

Ù

:

Ù

o

•

o

•

Ù

Ù

•

o

o

Ù

•

o

o

•

Ù

Ù

•

o

éññè Ù èë

ñè -èi

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

:

:

Ù

.

.

.é

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

.

:

.

Ù

.é

.

Ù

.

éññè

Ù

èèèí

éññǎ

.è

Ù

éí

Ù

Ù

.

.è

Ù

Ù

.ì

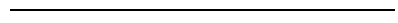
Ù

.

.ééǎ

.éñññ

Ù

:

. ù ù

ù ù

ù ù
ù

ù

ù

ù ù
ù ù

:

ù : :

"madline gravits-

"

ù

ù ù ù ...
ù

ù

é ù

)

.èí (éñóí

é

Ù

Ù

é

Ù

"

Ù

Ù

é

"

Ù

Ù

Ù

Ù

è

ì

Ù

Ù

Ù

.éí (éñĩ ñ
 .èì ñ (éñðé
 .éèè (éññè
 .ééì (éñðë

) _____
) í _____ Ù _____
 é) _____
) _____

é
 è
 è
 ì

À
é
À
À
" " "À " À
À
" : " " À
À
...À
À
À ... À
é
.

.éñë (éñðì)
...
... (éññî éì)
Mostefaoui Belkacem : L'usage du media en question, la presse écrite algérienne face au ^é
débat de mai 1976 sur l'avant projet de la charte nationale, (Algérie : office des publication
, 1982). universitaire, p148

Ù

Ù

" "

é

éñí ê

Ù

Ù

"

"

Ù

د

Ù

د

د

د

د

د

Ù

"

"

é

د

Ù

ëoÙ

oÙ

Ù

د

!

Ù

Ù

Ù

.

Ù

د

Ù

Ù

د

Ù

Ù

.

Ibid, p146. é

éñí è

)

Ù

ë

.ñê

è

.êèè

!

Ù Ù

Ù Ù

.

Ù Ù

Administration Research

Ù Ù

Ù

.

Ù

content analysis

Ù

Ù

Ù

Ù Ù

.

Ù

Ù

"

Ù

" Õ

.

Ù

Ù

Ù

:

Ù

Ù

Ù

Ù

-é

Ù

.

Ù

Ù

Ù

.

ˆ

Ù

Ù

-ê

.Ù

-ë

Ù

Ù

Ù

Ù

.

Ù

Ù

-ì

Ù

ˆ

.

Ù

-í

Ù

Ù

Ù

.

"H. Lasswell" "Ù

"

Ù

Ù

ˆ

Ù

Ù

ˆ

Ù

Ù

Ù

é

...

Ù

:

:

:

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

èèèí

éññð

Ù

El moudjahid El watan

é

¹ - عبد الله عبد الرحمان، الإعلام: المبادئ والأسس النظرية والمنهجية، مصر: دار المعرفة الجامعية، ٢٠٠٤، ص، ٢١٧، ٢٢٣.
(èèèè) : .
.i.è

Ù

é

"

"

:

Ù

"El Moudjahid" " El Watan" " "

" " -è

" "

êõ

Ù

"

."El Watan"

èë

"ALDP" "

éññõ

Ù

Ù

" "

Ù

êí

õñ Ù

."

"

Ù

Ù

êèèî

Ù

Ù

.éí ê

é

êèèî ù êé
ù

ì í è
ù

ññ

" "

éññõ

èñ

ëèéî

ù

é
éõ

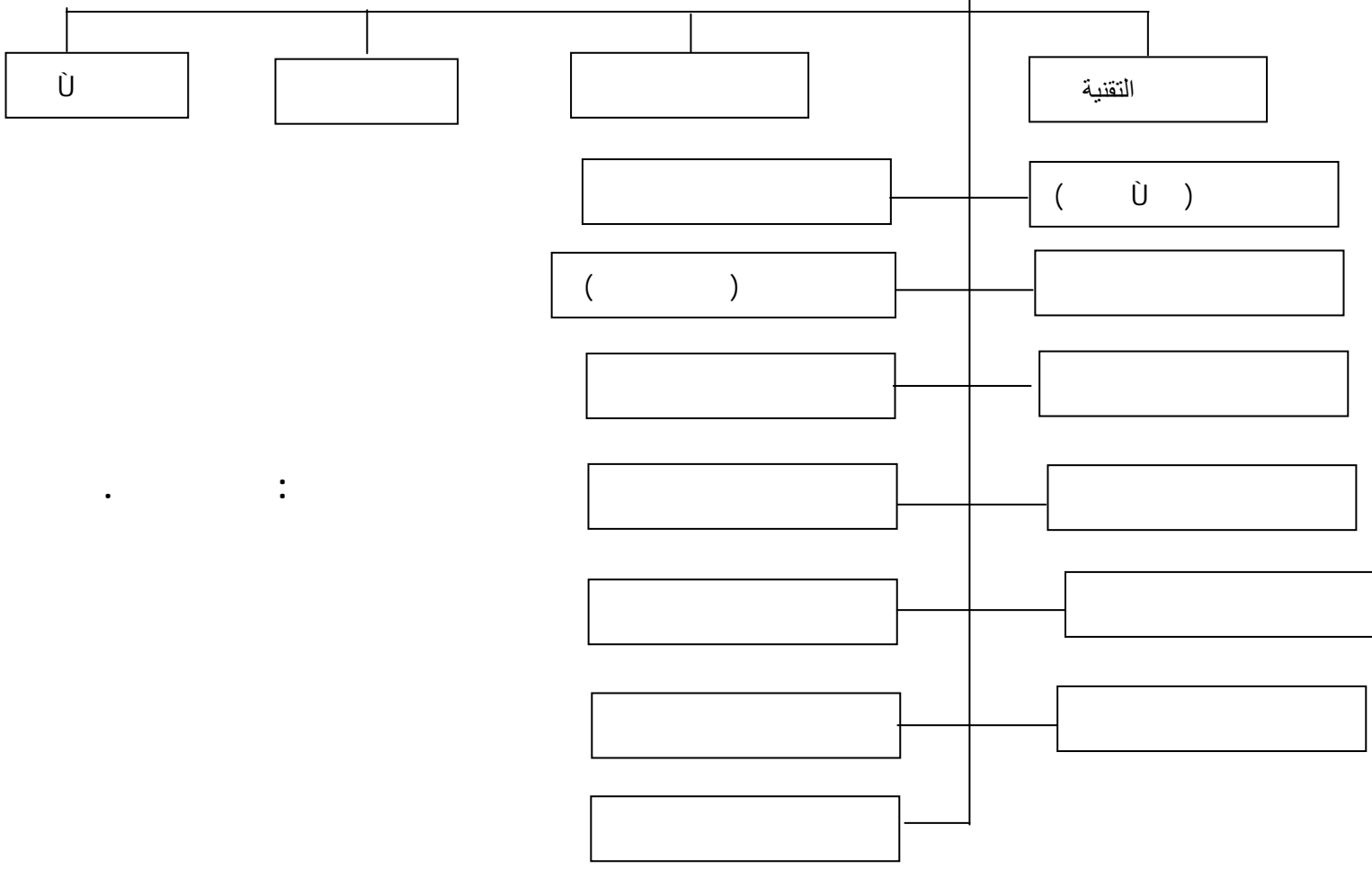
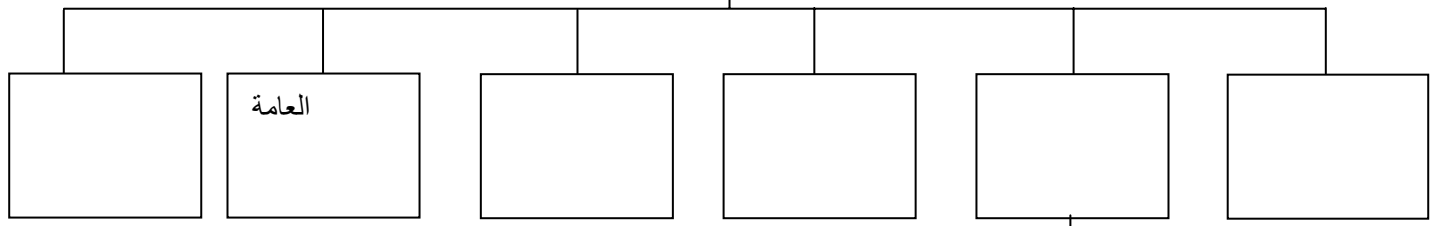
ëèéî

" "

: è

[Empty box]

[Empty box]

.

:

" " -

Ù éé ù éé
éñî è éé
Ù
Ù

õ

Ù " " ù

Ù
Ù

Ù

Ù

éñî è éé

éñî è éè

éñî è

éñî í

"Le Peuple" ù "

"El Moudjahid" (é).

¹- زهير إحدادن، الصحافة المكتوبة في الجزائر، (الجزائر: ديوان المطبوعات الجامعية، الساحة المركزية بن عكنون، 1991)، ص، 123،
124.

Ù

Ù

éñďí

éê

êë

Ù

)

"

"

Ù

(

éê

éñďň

éñďí

Ù

Ù

éî

" "

" "

"

éñňè

èî

"

" "

Ù

(

)

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

éñňè

èì

èì ê/ňè

/

:

Ù

éñňì

"

"

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

éñňî

éè

Ù

Ù

éññi

.(é)

Ù

éññè

ëí

ðè

í

ì ë

éññi

Ù

.éÙ

Ù

"El Watan"

-ê

èð

Ù

éññè

(SPA) El Watan

Ù

éi è

Ù

Ù

Ù

Ù

¹ - معلومات مستقاة من مطوية وزعتها جريدة "الشعب" بمناسبة الاحتفال بالذكرى الأربعين لتأسيسها الذي نظم بالمكتبة الوطنية بالحمامة، ماي

٢٠٠٢٥.

² مقابلة مع رئيس تحرير جريدة الشعب السيد عمر دلال، بمقر الجريدة، جوان ٢٠٠٧.

Ù

El Watan " "

Ù Ù

Ù

éí

éññë

éññì

.éññō

éññî

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

(SPA) "El Watan"

El Watan " "

Ù

El Watan

é ...

Ù

Ù

¹ - Omar BELHOUCHE, qui sommes nous ? à propos d'El WAtan,[<http://www.elwatan.com>].

"El Moudjahid"

-ë

Ù

"El Moudjahid"

ُةئئئ

Ù

Ù

.Ù

ُةئئئ

"Le Peuple"

"Alger Républicain"

ُةئئئ

êê

"El Moudjahid"

é

Alger "

ُةئئئ ù

ُةئئئ

"Républicain"

Ù

"Alger Républicain"

ُةئئئ

êé

Ù

"El Moudahid"

Ù

¹ - Christiane Sauriau- Hoebrechts, la presse maghrébine, Libye, Tunisie, Maroc, Algérie, (France : centre national de recherche scientifique, Paris 1975), p 242, 243.

éñ

éñî í èí

"Alger Républicain"

éñî í

"El Moudjahid"

"Le Peuple"

"El Moudjahid"

Ù

ñèè

éèè

éñî è

Ù

î ð

èèè

éñî ð

ñí è

í è

éñî í

éñî è

(éñî ñ éñî í) èí

èé

"Alger ce soir"

Ù

Ù

"El Moudjahid"

Ù

(é)éñî í

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

è

Ù

:

:

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

¹- زهير إحدادن، الصحافة المكتوبة في الجزائر، (الجزائر: ديوان المطبوعات الجامعية، الساحة المركزية بن عكنون 1991)، ص 123-130.
(¹) APS, du combat libérateur à l'ère de la numérisation, in El moudjahid, du 22 juin 2006, p.6,7.

Ù

°Ù

.

Ù

:"questionnaire d'analyse" Ù

Ù

Ù

Ù

.Ù

: Ù

Ù Ù

: .é

é

...

Ù

Ù

:

.ê

:"°Ù

":

.ê.é

Ù

Ù

.é

Ù

:

Ù

:

.ê.é.é

Ù

.

...

:

.ê.é.ê

Ù

Ù

:"

"

.ê.ê

Ù

o

.èèè

.èèè

é

è

.ê.ë

Ù

...

é

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

.éëë

Ù

é

Ù

·
Ù : :

Ù
Ù
· é
· è

"themtic units"

Ù
Ù
Ù
" " " "

"assertions"
Ù
· è
Ù
Ù

l'idée force ou idée "

· "principale

· ï ñ (éñî î)
· éî è ù
· ééî

Ù

Ù

Ù

Ù

:

Ù

:

Ù

.é

é

è

è

.è

Ù

(

Ù

:Ù

Ù

ì

:

:

(

Ù

"information"

.

Ù

"

. èðè
(éñĩ ñ

(éññð

:
(é)

èĩ)

é

è

.èèí

.èĩ í

(éñĩ ì

: (éð)

è

.î î î

ì

À
é
À :
À
" " À À
À
À
À
À
é
À :
é
:
À
À
:
é
À
:
é

(éèèè) À _____ é
é

é Les Medias, EDMA, Encyclopédie du monde Actuel, (collection dirigée par Charles Henri Farvord, France : Brodard et Taupin, Librairie Generale Française, 1981), p 106.
é Roger Clausse/le journal et l'actualité. Marabout université édition Gérard et C°, Verviers (Belgique).1967.p48.

Ù

Ù

Ù

éñëé

éõõé

éñõè

éñî è

Ù

é

Ù

Ù

.ê

Ù

Ù

ê

.ë

:

« L'usage du media en question, la presse écrite algérienne face au débat de mai 1976 sur l'avant projet de la charte nationale »

.èè

Ù

é

è

Ù éñðê
Ù ùéñî î Ù
Ù Ù
Ù ùéñî î
Ù Ù

: ë

o

•

o

•

o

•

Ù

Ù

El

:

:

ðî è

Ù

La République El Djoumhouria Moudjahid

Ù Ù

Ù

1976

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

é

الفصل الأول

*

Ù

Journalisme

.é

Ù

:

Ù

Ù

éí î

éñî è

"

."

éõí

èì

":

éñí í

Ù

."

:

ëë

Ù

"

»

ê» ...

)

é

.ì (éñññ

.èì (éñññ

)

é

Ù

..

Ù

"

"

"

"

"

"

د

"Ù

"

د

د

"

"

"

"

د

"

"

د

د

Ù

Ù

د

Watchdog .

Ù

.

.

Ù

Ù

Ù

د

Ù

د

Ù

Ù

د

:

Ù

Pluralisme of Ideas

-é

-ê

-ë

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

:"

"

"

"

"

"

"

"

Ù

Lichtenberg " " " "

Ù Ù Ù Ù Ù Ù
.(é)Ù Ù Ù

Ù Ù Ù

Ù Ù
) éñi i Ù Ù Ù
: ë Ù " "
.é
.ê
.ë

é Ù

:Freedom Press

éi î î Ù Ù

) _____
. é ì . ì
. î î (ë
. î . ë

Ù :

Ù

Ù

é

Ù

" :Albert Camus Ù

è"

Ù

:Freedom Of Information

Ù

Ù

Ù

ë

: "liberté de l'information"

•

•

•

Ù

•

Ù

•

é Francis Balle : medias et sociétés, 9° édition/Montchrestien EJA – Paris – 1999 – p272.

è Lakhdar Yadrouj : Pouvoir et idéologie de l'information, Alger, 2002, p 01.

èi

ë

i Roger Clause, op.cit, p48.

Paul Louis Bret

« « « «

é

.

ù

»

»

ù

«

»

ù

»

»

«

ù

»

ù

ù

»

«

«

ù

ù

éñî ñ

éñ

ù

« :

.ù

»

ù

ù

"ù

«

ù

ù

»

«

.

.

:

ù

ù

»

ù

»

é Op. cit – p60.

è Francis Balle : medias et société. 9^eédition Montchretien Paris – 1999 – p287.

è Op. cit – p60.

Ù

د

د

د

Ù

Ù

é

.

.èĩ

.(èèèè

,

:

)

,

,

.

é

الفصل الثاني

•

:

:

Ù

..

Ù

Ù

Ù

é

:

Ù

é

..

Ù

Ù

Ù

..

Ù

Ù

":

Ù

Ù

."

Ù

.èï

.í é

é

é

" ù

ù

é"

ù

:

éí î î

..

ù

ù

éí ðñ

éñ

éð

éè

(ééî)

ù " :

éñî ð

ù

ù

"

ù

éð

ì

ù

ù

"

"

ù

ù

" " ù

(éññè-éñî ñ)

é

éñ,éè : éé ù

éí (éèèî) :

ù : é

éèèî :)

¹ Déontologie du journalisme, in "la notion de la diffamation dans les medias". Conférence internationale. Alger. 07 et 08 décembre 2003. centre El Khabar des études internationales. Imprimerie manguin. Blida. Algérie. 2004. p89.

Ù

Ù

é

é

Ù

Ù

Ù

è

" : "

" Ù

ì "

:

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

éñěé

éđđé

.éí

.éí

:)

.éí è

(èèèè

Ù

.éí è

éñđí

ì

éñî è

éññî

éñðè

é

Ù

Ù éññè Ù

ñè-èi

(èi éi)

Ù

é

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

è

:

Ù

ì

Ù

Ù

.î ð (éñññ

.éèð

)

.èè

.éði

Ù

é

è

è

ì

.é ù

:

ù : ù :

ù

ù

.

.

.

ù

ù éñî î

ù

ù

éñî ð

.

.

ù

ù

ù

.

ù

.é

ù

.éî è
.èèè

.é
.è

é

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

ê

Ù

Ù

Ù

êèè

êèèè

èï èđ
.đi

é Roger Clause : op.cit : p51, 52.

é

Ù

Ù

è

ì ì - ñê

é ñ ñ ê

é ñ ñ ê

é é

è è è - ñ ê

Ù

:

:

Ù

Ù

Ù

Ù

-

è

:

:

Ù

Ù

Ù

Ù

è è è è

é é

é

è è ð

é ì è é ì è

è è ð

é

Ù

Ù

éñèï

éñêî

Ù

Ù

é

Ù

:

Ù

Ù

:

•

•

•

•

è

:

:(

)

:

õ

Ù

Ù

éñè

Ù

Ù

Ù

èè

è

ééï

ì ñ

éí î

é

è

è

Ù

Ù

é

Ù

Ù

Ù

éññè

ì è

è

è

.êêé
.î ñ

.éèë

Ù

é
è
è

ù : :
ù
()
é

ù
é
ù

éññè
(í ê ì é) éê
ù í ê

ì í ù éññè
ù "

ù
ù
ù : " ì
ù ù

ù
ì

èì ,éì) éññè ù èè èi -ñè éññè ù
è ì ñ .éèí ù
é
é
é
ì

:

:

Ù

" : "Jefferson-

"

Ù

Ù

Ù

é"

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

oé

Ù

ëo

!

Ù

Ù

"responsabilité"

"Elliot-

"

"obligation"

í

Ù

Ù

è

éññi

Ù

é

.éí î

èèèè

.éí ï

è

.éí è

è

.èðè

í

.éí ñ

í

Ù

Ù

é

د

è

د

Ù

Ù

Ù

د

Ù

ë

Ù

Ù

ì

í

Ù

د

î

د

د

د

Ù

د

Ù

د

ï

.

.èð

.î ï

.ì ì ð

.êí è

.ñè

.î è

é

è

è

ì

í

ï

ï

الفصل الثالث

•

:

Ù
èí Ù

Ù Ù Ù
éñî í éñ éñî ê
éñî ñ

Ù

éñî ñ
éñðñ

éñðê

é

Ù

éñðð

Ù

éñðñ

èè

éñðñ

Ù

éññè Ù èè

ñè-èi

Ù

éi

èð ì -èð

:

Ù

Ù

Ù

éñî ì Ù

(

)

:

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

:

)

éèè

é
(éññé

éñî ê

Ù

éñî ê

" "

Ù

د

*

Ù

Ù

د

"

éñî ê

ëé

Ù

Ù

"

"

éööé

"

é

Ù

éñî í

éñî ê

د

د

Ù

د

Ù

" :

"

د

"Ù

Ù "

é

_____ (éñî ê-éñî ð)

.éè,éé

.éñîñî

éì

.Ù

.()

.()

.()

.éèè

é

" éñî ë éñ ù
 " : .ù ù :èð
 .
 .
 .ù ù
 ù ù
 :
 .
 .
 .
 .
 .
 :õ
 ,éñî ë ,éñî ê : .é
 . le soir ,
 .ê

éï

: éñî ë

- La Dépêche d'Algérie.
- L'Echo d'Oran.
- La Dépêche de Constantine.

^é Ahmed Benzelikha : presse algérienne/éditoriaux et démocratie – édition Dar El Gharb – 2005 – p17-18.

éõ

ù

é

()

è

:

"la presse occidentale n'a cessé depuis des semaines de se gargariser de démocratie et n'a d'autre but que de préserver les privilèges exorbitants qui n'ont d'algerien que le nom".

" :

."

:

:èõ è

:èì

:éé

ù

:éè

.éèì

) ì

.ñé

(éññí

Brahim :

éññí è

èè

Ù :éñ

é

"Alger républicain"

"Le peuple"

Ù

é

"Le peuple"

"Alger républicain"

é

ì

éñî ë

éè

éñ

Ù

"

Ù

Ù :éñî ì

.ë

éñî ë

:

■

■

■

■

.ðð éñî ë éè ì

.ñé

.éèñ

.ñé

é

è

ë

ì

¹ Brahim Brahim, Le pouvoir la presse et les droits de l'homme en Algérie, (1° édition, Algérie, édition marinoor, 1997). p30.

،éñî ì

é

éñî ì

éë

:

Ù

•

.

•

Ù

Ù Ù

،ééñî ì

éé

ñî -éí î

Ù

:Ù

"Il est des règles que tout journaliste ou toute agences de presse surtout étrangère se doit de respecter : la première de ces règles est justement le respect de le souveraineté nationale du pays et les dirigeants du pays ou cette presse est appelée à exercer sa taché et ou elle entend être lue et diffusée"^é.

Ù

":

Ù

."

Ù

،éë

،éë

é
é

^é Déclaration de Hadj Hamou (ministre le l'information du 28 sept 1962 au 17 avril 1963). In Brahim Brahimi, Le pouvoir et la presse en Algérie, op cit, p 94.

Ù

é

:(èð ð-èð ì)

éñ Ù

"Alger républicain"

Ù

éñî í

"El Moudjahid"

"Le peuple"

Ù

éñî ì

éî

"EPIC"

Ù

é

Ù

Ù

éñî í

Ù

" : éñî í

"

é Brahim Brahimî. OP. cit. pñî .

éñî ì

éî

:

"

"

•

"

"

•

"

"

•

é"

"

•

Ù

)

(

éî

"Hachette"

(SNED)

éñî î

éñî î

.

è

èè

"

"

...

...":

éñî í

"

"

éñî ð

èè

Ù

...

Ù

":

Ù

è

"

.éñî è Ù í

.ñè

.ñè

.èè

é

è

è

:

éñî ð

.é

د

.ê

Ù

Ù

.ë

:

Ù

éñî ð

èñ

Ù

Ù

.é

Ù

.

.ê

.

Ù

Ù

.ë

.

د

Ù

.ì

.

Ù

Ù

.í

.ì

Ù

í ê

ëê

د

Ù

.éñî ð ñ í êí -î ð é
 .éí èè .éñî ð éí د
 .ëè د د è
 Ù Ù د è
 .ééí .éññé
 .ééð,ééñ د د ì

â ù
â ù
éí éé ù
ù ù
) éõ ù
(
êè ù
ë ë
ù
êè %í è
ê %éèè
ù " ù
ù " "
éñî õ
.éññè
:èõ ê ì
éñî ñ êè
_ (éñî è)
ù
éñî è ù í
_ (ë í)

é Brahim Brahimi/pour un un statut des journalistes "EL WATAN ECONOMIE" du 02 mai 2005/p12-13.

ë

ù
ù

:

ù ù

•

•

•

•

•

ù

ù

ù

ù

ù

ù

éñdđ

éñi ë

éñhè

é

èõ

:

:

.é

Ù

Ù

.ê

Ù

Ù

.ë

é

éñi í

éñ

Ù

Ù

éñi î /èi /ëi

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

é Ibid, p12,13.

éñè

Ù

ééñï î /èî /êï

Ù

": èï ï ï

Ù

":

ê

"

ê"

éñï ì

éñï î

Ù

éñï î

Ù

è

Ù

éñï î

Ù

Ù

!

Ù

^é Mostefaoui Belkacem : L’usage du media en question, la presse écrite algérienne face au débat de mai 1976 sur l’avant projet de la charte nationale/office des publication universitaire, algerie, 1982. p9-11.

^è Ibid, p215.

^é Brahim Brahimi/le pouvoir et la presse en Algérie. Op-cit, pèï .

^ï Ibid, p29-30.

:èð

Ù

:

:ëñ

:ì ê

:í ë

:í í

:í î

éñî î /éé/êê

Ù

Ù

éî

Ù

é

Ù

Ù

èðî î · èð ð

:

èî

Ù

éñî ñ

éè

Ù

Ù

éñðê

Ù

Ù

Ù

•

•

éèñê .éñî î /éé/èè ñî -î î é

Ù

Ù

Ù

.

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

é

è ð ð

:

Ù

Ù

Ù

Ù

:

Ù

.é

.ê

.ë

.ì

é

Ù

.éèð

.éèé

é

è

éèèèè

ù

ù

é

èđi

:

ù

ù

ù

éñđê

" :èé

"

" :èê

èë

"

ù

.í è-ěñ

ĩ î

:éê

:

ù

ù

:èi

é

:èi

:èñ

.éëđ

èi

éñđê

èi

èé-đê

.èi é ,èéñđê/èê/èñ

:ëé

Ù

:î è

:î é

Ù " :ëë

é

Ù Ù :ëí

éñðê

Ù

Ù

éñðì

Ù

Ù

Ù

é Ù

èðì

:

:

éñì ñ

éñðñ éñì ì Ù / /éñðê é
 é
 " :
 .éñê .éññì .é

Ù

.é

.

د

Ù

Ù

.ê

.

.ë

.

Ù

.ì

é

.

:

éñðð

د

.

Ù

د

د

Ù

Ù

Ù

.éñðñ

êë

éñðñ

د

د

Ù

éñðð

Ù

éñðñ

Ù

Ù

د

^é Brahim Brahim, Le pouvoir et la presse en Algérie. Op.cit, p14.

Ù Ù

Ù

Ù

Ù

éññ

Ù

èè

é

Ù

o

:

Ù

Ù

Ù

Ù

é

(î è)

Ù

ëí

Ù

Ù

ì

è

Ù

Ù

éññè/èè/éñ

.éñê

.éñ (éññ) ì èí

è Brahim Brahimi, Le pouvoir et la presse et les droits de l'homme en Algérie . Op.cit, pí ñ.

س ()

س (س)

é

س

.

:èõõ ê

éñõõ

èi

Ù

س.éñõñ

Ù

éñõñ

é

éñõõ

:

éi

Ù

"..."

س.èÙ

èè

Ù

Ù

س.éññè Ù

Ù

éñõè

س.éñ

س. " " س. é

è Brahim Brahim, Le pouvoir et la presse en Algérie. Op.cit, pí ñ.

è Ibid, pí è.

Ù

.

ì è ù ò ù ò ù

" : èì

:Ù

.

•

•

".

Ù

Ù

•

éì

" :

.é"Ù

(èè)

Ù

.éññè

" :

éññè

í î

Ù

" :

" :

é"

Ù

Ù

Ù

.éì ù

.éèé

Ù

é

è

Ù

Ù

é

Ù

:

êê

•

Ù

Ù

èi

•

èñ

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

é

Ù

éññè

Ù

Ù

(MJA)

Ù

.î ë

.éèé

Ù

é

è

ù ù
 ù ù
 (èè) ù éí èè éñðð
 ù ù
 ù ù
 :
 °()
 ù ù
 êé ù
 éñðñ/èñ/éè
 MJA ù
 é
 éññè ù èè
 " êè"
 éi ù ù
 é ()

^é CHAOUCH- RAMDHANE (Zoubir) « L'évolution des medias en Algérie depuis l'événement de la démocratie, débat sur l'information », in L'information au Maghreb , ouvrage collectif , (Tunisie : Edition cérés 1992) , p124.
^ê Lazhari Labter : Journalistes Algériens, 1988-1998, Chronique des années d'espoir et de terreur, Chihab édition, 2005, p 33.

é

:

Ù Ù

Ù éññê

Ù éññi éññë

" "

Ù

" "

Ù Ù

é

Ù éññê éé èèè-ñê Ù

éññê èñ ìì -ñê

: èè

Ù "

(î)

^é Ramdane djazairi, le pouvoir la presse et les intellectuelles en Algérie de M Brahim Brahimi (RAC) revue algérien de communication N° 05 – Hiver 1991. p70.

^è - Anonyme, _____, [http://www.opfw.org]

ë ù
:ù éññê ñ ì ì -ñê è
ù "

ê"

ù

éññê ù èè èi -ñê
éññë êî éë/ñë
ù

"CSI"

éññê

"HCE"

ù

"

"

éññê/èè/éî

ù

ù

)

î è

éñññ

éññê

î è (

...

éññî

èèèè

ì

%éè

éññî

èî

ñ ì ì -ñê éññê éé èèè-ñê é
.éí èñ ì é éññê ñ ì ì -ñê éññê
éññê ñ èđî éññê éè
.éî

¹ Brahim Brahimi, Le droit a l'information : à l'épreuve du parti unique et de l'état d'urgence, édition SAEC, liberté, 2002, p186.

Ù

Ù

"La cellule de communication"

Ù

Ù

Ù

é

.

.

éññi

èi

Ù

Ù

Ù

Ù

é

Ù

éññè

éé

éñi ð

:

.éññè

.éññ

Ù

(

)

éññè

^é Brahim Brahim, Le pouvoir et la presse en Algérie. Op.cit, p115.

Ù

éññê

Ù

%èè

le matin :

éè

èè

liberté

èï

èð

Ù

đí í ñ

î èèè

.^ééññè

èèèèèèèè

éññê

CSI

éññè

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

éññí

éññî

:

^é Brahim Brahim, Le pouvoir et la presse et les droits de l'homme en Algérie, Op.cit, péèï .

Ù Ù

" :èê

."

" :èì

."

" :èí

."

Ù

."

" :èî

" :èõ

Ù

Ù

."

" :èñ

."

."

" :ì é

."

Ù

Ù

."

Ù

:èõõ

èê

è

:

Ù

Ù

Ù

Ù Ù

Ù

Ù
Ù

)

.(

Ù

Ù

éñí î

)

Ù Ù Ù Ù

(

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

éí

éññí

éë

éi

ء
:

Ù -é

Ù Ù Ù

Ù ء
Ù

.

Ù -ê

Ù ء ء
Ù Ù

Ù
Ù

.

Ù -ë

Ù
.

Ù Ù -ì

Ù Ù
.

Ù -í

ء

Ù

د د

.

د

د

د

.

Ù

Ù

Ù

د

Ù

Ù

.

Ù

Ù

:

Ù

Ù Ù

Ù

-é

Ù

Ù

Ù

د

د

.

Ù

-ê

د

.

Ù Ù

-ë

Ù

Ù

Ù

.

.

Ù

Ù

Ù

Ù

-ì

.Ù

Ù

.

Ù

Ù

-í

.

.

.

Ù

Ù

-î

Ù

.

Ù

.

Ù

Ù

.

-ï

.

Ù

.

Ù

Ù

Ù

(é)

Ù

Ù

"Ù

"

Ù

Ù

Ù

Ù

éi

Ù

Ù

Ù

:

èõõi

:

ù

éi

ù

:

ù

(

)

ù

•

ù

•

ù

•

•

•

•

•

•

•

ù

ù

•

.éñhè

•

•

õñ

ù

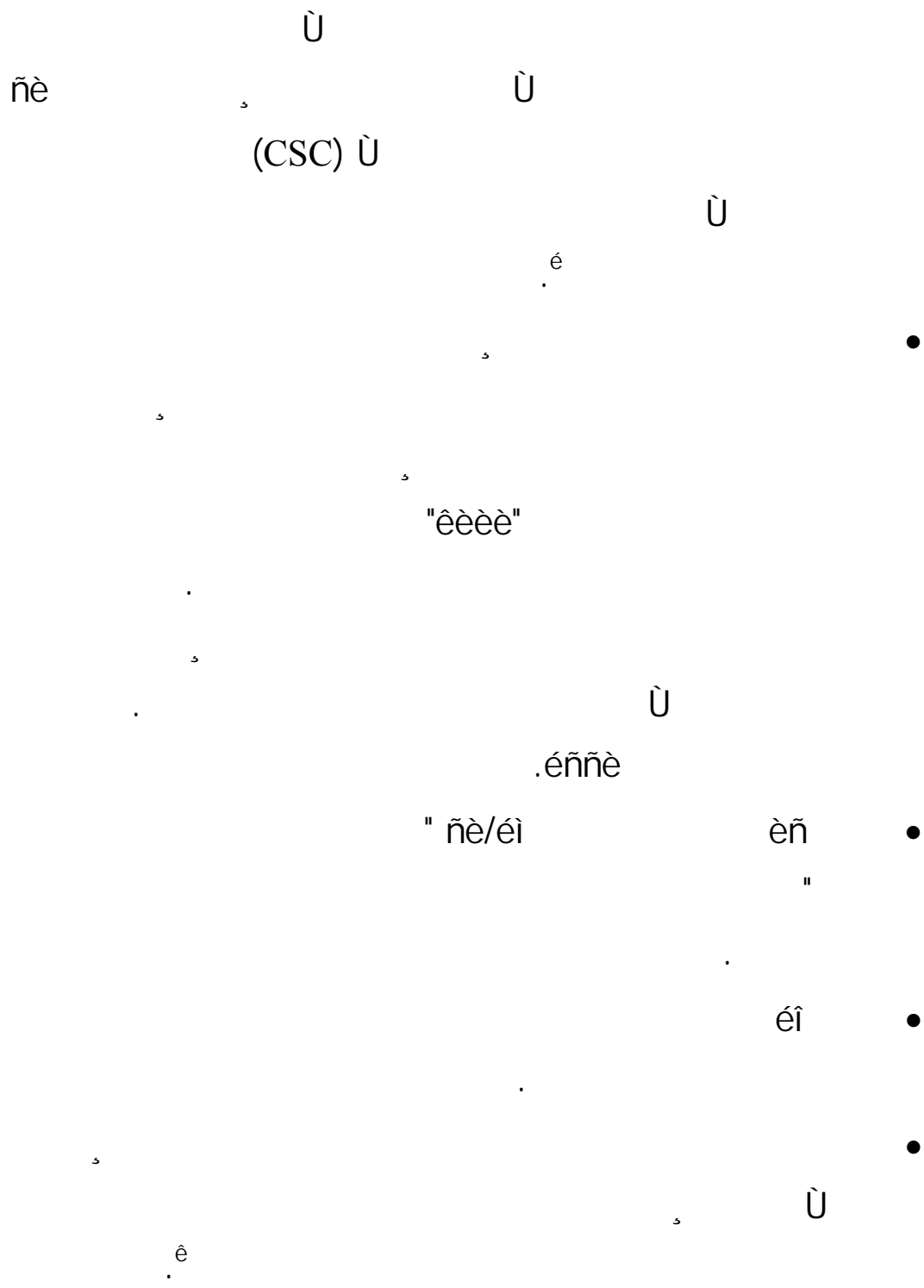
•

ù

ù

•

•

é Brahimi : "l'avant projet du loi sur l'information un texte a enrichir le droit a l'information", p163-166. é

:

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

•

•

•

" :î ì

Ù

î í

Ù

Ù

î ñ

Ù

èè

Ù ù Ù

é

è

:

éññõ

êèè

Ù

êèèé

Ù

Ù

Ù

: éi î

éi ì

éi ì

Ù

èé

éê

ë

:Ù

éi ì

éi èèèè

í èèèè

Ù

é

éi ì

éi ì

éi èèèè

í èèèè

éê

ë

.ì í

"èèèé/èé/èi "

ù

é

éí èèèèè

í èèèèè

é

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

ê -

:

Ù

èèèèè

Ù

éèèèè Ù

Ù

.èèèèè

éì

Ù

CSI

éññè

éí

Ù

Ù

Ù

éññè /èì /èð éí ñ -ñ ñ
.éí ,éð (èèèèè/èì /èì) èì

Ù èèèèè/èì /éì èñ-èé é
.í ,èèèèè/èì /èð ,èì ì ð é

"í í "

Ù

Ù

."éi "

ñè

éi

:

.Ù

Ù

."

èê

èê"

•

•

•

í ñ

Ù

Ù

.ééññé Ù èi

"Loi piège"

Ù

Ù

Ù

Ù

(ANEP)

éo

: è

éññè

Ù

Ù

Ù

."CSI"

Ù

Ù

é

Ù

èèèè

èè

Ù

èi

Ù

èé

ì í

è

èi

Ù

Ù

ì ð

"

."í ñ

"

Ù

Ù

Ù

ì ð

ðè

Ù

é Journal Le Matin, (19/10/2002), p6.

.èi èèèè/èi /èð "

.èèèè

"

Ù

è

è

Ù Ù
Ù Ù
êèèí
.^é Ù
: Ù

èèè /èì /èđ èéé-èì

éññë/éè/êî éè/ñë èê
Ù

Ù
.^{éè}
Ù
.^{éè} Ù .èì Ù
Ù .^é Ù Ù
Ù
Ù

^é Brahim Brahimi/obcit. P06.

êèèè

Ù

î ë

Ù

Ù

Ù

Ù

éÙ

é

êèèì

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

êèèí

Ù

è

Ù

Ù

éèèì

Ù

Ù

Ù

Ù

éèèè/éí /èì

éí î ñ

: Ù

éè

é

éèèè /èì /èï

éí ì ñ

éèèè

: Ù

é

é

Ù

é
د

êèè /èí /èë

Ù Ù

é
.

.êèè /èé/èè د é
.êèè /èí /èë د è

الفصل الرابع

•

:"EL WATAN" - - -

EL "

: ù "WATAN
(i i) ù

."EL WATAN"

:

%		
%ì ì .î é	èè	
%èè.éí	éñ	
%êê.êê	éi	
%éèè	î è	

(i i) ù ù

."EL WATAN"

ù

éñ Õ %èè.éí

èè Õ %ì ì .î é

ù ù

. éi Õ %êê.êê

:"El moudjahid"

.ê.ê.ë

El "

: Ù

,"moudjahid

(ì ð) Ù

."El moudjahid"

:

%		
%êí .èè	éê	
%ì é.î î	êè	
%ëë.ëë	éî	
%éèè	ì ð	

(ì ð) Ù Ù

"El moudjahid"

,%ì é.î î

èè Õ

,%êí

éê Õ

,%ëë.ëë

éî Õ

: " "ë

: Ù " "

(i ñ) Ù

." "

:

%		
%ëê.ëí	éé	
%éé.ï î	ì	
%í í .ðð	éñ	
%éèè	èi	

(i ñ) Ù Ù

" "

%í í .ðð Õ

%ëê.ëí

»

.%éé.ï î

Ù

: Ù

Ù (í è) Ù

:

	El moudja	El watan			
%ëê.ëí	%éí .èè	%ì ï .î é	%ï è.éé		1
%éé.ï î	%ì é.î î	%èè.éí	%éé.î ð		2
%í í .ðð	%èè.èè	%êê.êê	%éð.éð		3

(í è) ù ù

¸%i è.éê

ù

ù

El moudjahid

¸

ù

ù

¸

¸%i é.î î

ù

%í í .õõõ

ù

¸

ù

¸

ù

¸%èè.éí

ù

¸%i ï .î é

ù

.

: .ê

Ù

Ù

o

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

é

:

Ù

:

.ê.è

: Ù

Ù

:"

"

Ù (í é)

Ù

%ñê.í ë	î ê	
%é.ì é	é	
/	/	
/	/	
%í .ñî	ì	
/	/	
%éèè	î ï	

"

"

(í é)

Ù

Ù

,

í ê Õ %ñê.í ë

é

,

Ù

Ù

.éí ê

éññê

.éèí

é

é

é

%í .ñï

.. %é.ì ñ

:"EL WATAN" .ê.

"EL WATAN"

Ù

: Ù

:"EL WATAN"

Ù (í ê) Ù

%ï í .ëï	í ê	
%é.ì ì	é	
/	/	
/	/	
%êè.êð	éì	
%ê.ðñ	ê	
%éèè	î ñ	

"EL WATAN"

(í ê) Ù

í ê Õ %ï í .ëï

Ù

„Nabila Amir „Lyes Bendoud „Adlen Meddi

Ù éì %êè.êð

Ù

%é.ì ì

%ê.ðñ

Ù

CSED

:"EL MOUDJAHID" .ê.ê

EL "

Ù

: Ù

"MOUDJAHID

EL "

Ù (í ë) Ù

:"MOUDJAHID

%î í .êé	30	
/	/	
/	/	
%ê.éï	1	
%ê.éï	1	
%èè.ì ë	14	
%éèèè	46	

EL "

(í ë) Ù

èè Õ %î í .êé

"MOUDJAHID

%ê.éï

س

س

éññð

Ù

س êèèèè

Ù

Ù

س

éì Õ %èè.ì ë

س

.Ù

Ù

: è.ë
Ù

:
(íì) Ù

%î è,í ê	êë	
//	//	
//	//	
//	//	
%ê,î ë	èé	
%ëî ,õì	éì	
%éèè	ëð	

(íì) Ù

%î è,í ê

Ù %ëî ,õì

%ê,î ë

Ù

: Ù

:

(í í) Ù

	EL MOUDJAHID	EL WATAN			
%î è,í ê	%î í .êé	%ï í .ëï	%ñê.í ë		èé
//	/	%é.ì ì	%é.ì é		èê
//	/	/	/		èë
//	%ê.éï	/	/		èì
%ê,î ë	%ê.éï	%êè.êð	%í .ñï		èí
%ëî ,ðì	%èè.ì ë	%ê.ðñ	/		èî

(í í) Ù

Ù

%ñê.í ë

Ù

Ù

EL MOUDJAHID

%ï í .ëï

EL WATAN Õ

Ù

%î è,í ê

%î í .êé

EL WATAN

%êè.êð

Ù

EL MOUDJAHID

%èè.ì ë

%ëî ,ðì

El Moudjahid

Ù

Ù Ù Ù Ù Ù

Ù

.

Ù Ù

Ù

Ù

" "

Ù Ù

.

.

:"EL WATAN" - - -

EL "

: ù "WATAN
(i i) ù

."EL WATAN"

:

%		
%ì ì .î é	èè	
%èè.éí	éñ	
%êê.êê	éi	
%éèè	î è	

(i i) ù ù

."EL WATAN"

ù

éñ Õ %èè.éí

èè Õ %ì ì .î é

ù ù

. éi Õ %êê.êê

:"El moudjahid"

.ê.ê.ë

El "

: Ù

,"moudjahid

(ì ð) Ù

."El moudjahid"

:

%		
%êí .èè	éê	
%ì é.î î	êè	
%ëë.ëë	éî	
%éèè	ì ð	

(ì ð) Ù Ù

"El moudjahid"

,%ì é.î î

èè Õ

,%êí

éê Õ

,%ëë.ëë

éî Õ

: " "ë

: Ù " "

(i ñ) Ù

." "

:

%		
%ëê.ëí	éé	
%éé.ï î	ì	
%í í .ðð	éñ	
%éèè	èi	

(i ñ) Ù Ù

" "

%í í .ðð Õ

%ëê.ëí

»

.%éé.ï î

Ù

: Ù

Ù (í è) Ù

:

	EI moudja	EI watan			
%ëê.ëí	%éí .èè	%ì ï .î é	%ï è.éé		1
%éé.ï î	%ì é.î î	%èè.éí	%éé.î ð		2
%í í .ðð	%èè.èè	%êê.êê	%éð.éð		3

(í è) ù ù

¸%ì è.éê

Ù

Ù

El moudjahid

Ù

Ù

¸%ì é.î î

Ù

%í í .õõõ

Ù

Ù

Ù

¸%èè.éí

Ù

¸%ì ï .î é

Ù

: .ê

Ù

Ù

o

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

é

:

Ù

:

.ê.è

: Ù

Ù

:" "

Ù (í é) Ù

%ñê.í ë	î ê	
%é.ì é	é	
/	/	
/	/	
%í .ñî	ì	
/	/	
%éèè	î ï	

" "

(í é) Ù

Ù í ê Õ %ñê.í ë

é

Ù

Ù

.éí ê éññê
.éèí

é

é

é

%í .ñï

.. %é.ì ñ

:"EL WATAN" .ê.

"EL WATAN"

Ù

: Ù

:"EL WATAN"

Ù (í ê) Ù

%ï í .ëï	í ê	
%é.ì ì	é	
/	/	
/	/	
%êè.êð	éì	
%ê.ðñ	ê	
%éèè	î ñ	

"EL WATAN"

(í ê) Ù

í ê Õ %ï í .ëï

Ù

„Nabila Amir „Lyes Bendoud „Adlen Meddi

Ù éì %êè.êð

Ù

%é.ì ì

%ê.ðñ

Ù

CSED

:"EL MOUDJAHID" .ê.ê

EL " Ù
: Ù "MOUDJAHID
EL " Ù (í ë) Ù
:"MOUDJAHID

%î í .êé	30	
/	/	
/	/	
%ê.éï	1	
%ê.éï	1	
%èè.ì ë	14	
%éèèè	46	

EL " (í ë) Ù
èè Õ %î í .êé "MOUDJAHID
%ê.éï
éññð Ù
èèèè Ù
Ù
éì Õ %èè.ì ë
Ù Ù

: è.ë
Ù

:
(íì) Ù

%î è,í ê	êë	
//	//	
//	//	
//	//	
%ê,î ë	èé	
%ëî ,õì	éì	
%éèè	ëð	

(íì) Ù

%î è,í ê

Ù %ëî ,õì

%ê,î ë

Ù

: Ù

:

(í í) Ù

	EL MOUDJAHID	EL WATAN			
%î è,í ê	%î í .êé	%ï í .ëï	%ñê.í ë		èé
//	/	%é.ì ì	%é.ì é		èê
//	/	/	/		èë
//	%ê.éï	/	/		èì
%ê,î ë	%ê.éï	%êè.êð	%í .ñï		èí
%ëî ,ðï	%èè.ì ë	%ê.ðñ	/		èî

(í í) Ù

Ù

%ñê.í ë

Ù

Ù

EL MOUDJAHID

%ï í .ëï

EL WATAN Õ

Ù

%î è,í ê

%î í .êé

EL WATAN

%êè.êð

Ù

EL MOUDJAHID

%èè.ì ë

%ëî ,ðï

El Moudjahid

Ù

Ù Ù Ù Ù Ù

Ù

•

Ù Ù

Ù

Ù

" "

Ù Ù

•

.

الفصل الخامس

•

:

Ù

Ù

Ù

"

"

Ù

Ù

Ù

.

•

.

:

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

.

:

" " .é

"AL WATAN" .ê

"EL MOUDJAHID" .ë

" " .ì

:

" " .é

"AL WATAN" .ê

"EL MOUDJAHID" .ë

" " .ì

:

Ù

Ù

()

:

:" " .è

" "

Ù

Ù

Ù

Ù

: Ù Ù

:

.è.è

Ù

éññð

èñ

Ù

èè

Ù

Ù

Ù

Ù

î

éé

o é

êèèè

èè

Ù

Ù

Ù

ê

Ù

Ù

Ù

ë

éññð

è/é

éð

%í è

Ù

éññð

Ù

êèèè

Ù

Ù

é

.i éññð èi éé.éé

.î éèèè Ù ð èi ì ð

Ù

é

éèèè Ù èè èi î î

.è

é

Ù

Ù

Ù

ñ

Ù

Ù

"

Ù

é

Ù

èèèè

Ù

"

é

Ù

ñ

èèèè

Ù

Ù

è

è

éññ Õ

é	éññ Õ	é	èèèè	èi ñi	Ù	é
é	é	èèèè	èi ñi	Ù	Ù	è
é	é	èèèè	èi ñi	Ù	Ù	è
é	é	èèèè	èi ñi	Ù	Ù	è

éññè

éññǎ

î

é

ù

ù

èèèè

èèèé

»

è»

ù

ù

ñǎ

ñè

ñè

ù ù

consultatif

ù

éèè

ù

è

éññǎ

éññǎ

.í éññǎ
éé ì ì ñ

ǎ éèèè

è éèèè

ì éééí

é

è

è

ù ù
ñ ò ò
è ù
é

ù
ñ

è

"

:

.è.

ù ù ù
ù ù ù
ù ù ù
ñ ù

ù
ñ

.è é ù ù é
ù
ù
ù

é

Ù

Ù

Ù

Ù

èèèé

Ù

Ù

è

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

ñ

Ù

Ù

é

è

:èõõ

.è.ê

éññè

Ù

Ù

Ù

Ù

é

ñõ

ñè

î Õ

ê

éññè

Ù

CSI

Ù

éï

î

éññõ

ï èèèè

.è èèèí

é

è

é

:El watan

El watan

Ù

:

Ù Ù

Ù

:

. .è

Ù

(èéõ)

Ù

èõ

information : un code moins répressif :

Ù

Ù

éññõ

Ù

Ù

è

ñè

èi

i è

è

í ñ í è

Ù

é

.èèi Ù

^é Information : un code moins répressif, journal El Watan, n°, 2220 du 08 Mars 1998, p2.

^é Brahim Brahimi : L'avant projet sur l'information : un texte à enrichir, journal El Watan n° 2227 du 16 Mars 1998, p6.

èñ

éññð

éî

Ù

êèèè

"Echaâb fête ses 40 ans "

()

" Ù

Ù :

Ù

Ù

Ù

Ù

1

Ù

(è) ..

Ù

éññð

Ù

Ù

\

(è)

é Pluralisme en danger, journal El Watan, du 12 Mars 2000, p1.

(ç) K.S., Médias, Echaâb fête ses 40 ans, in El-Watan, n° 3658, du 11/12/2002, p3.

(ç) مقابلة أجريت مع السيد بن سبتي مفتش بوزارة الاتصال، جوان ٢٠٠٧.

éññõ

CSC ù

ù

ù

êèèè-êèèè

ù

ù

éññè

ù

éññõ

ù

ù

õñ

ù

éññè

êèèè

^é Lydia R, code le l'information, débat à constantine, journal El Watan, n°2223, du 11 Mars 1998, p13.

^è Information une loi et des doutes, journal El Watan, 3611, 16 Octobre 2002, p5.

^è Information : un code moins répressif, journal El Watan, n° 2220 du 08 Mars 1998, p2.

^ì Brahim Brahimi : L'avant projet sur l'information : un texte à enrichir, journal El Watan, n° 2227 du 16 Mars 1998, p6.

^í Avant projet relatif à l'information : moins de sanctions pénale journal El Watan, n° 2258, du 30 Août 2000 ? P3.

:

..

Ù

Ù

El watan

Ù

Ù

ñõ

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

éññõ

Ù

"Vague"

Ù Ù

èè

êèèè

Ù

.éÙ

Ù

Ù

èèèè

éññõ

Ù Ù

:èõõ

. .ê

éññè

El watan

Ù

ñè

ñè

Ù

é Rencontre, bilan au tour d'un avant projet de loi, journal El Watan, n° 3776, du 02 Mai 2003, p4.

Ù

.é APS

.ê code pénal bis

ñè

Ù

Ù

éi

ï î í ñ

ë

î

éê

:El Moudjahid .ê

Ù

Ù

El watan

Ù

: Ù

Ù

:

.ê.è

Ù

éî ê

Ù

é Brahim Brahimi grave remise en cause en Algérie, journal El Watan, n° 3468, du 02 Mai 2002, p5.

ê Information : un code moins répressif, journal El Watan, n° 2220, du 08 mars 1998, p2.

è Brahim Brahimi grave remise en cause en Algérie, journal El Watan, n° 3468, du 02 Mai 2002, p5.

Ù

ñõ

Ù

Ù

Ù

Ù

L'information est sacré et le commentaire " "

"

èèèè

est libre

ê

èèèè

Ù

Ù

Ù

è

:

.ê.

ñõ

éëï

èèèè

Ù Ù

Ù

Ù

Ù

ñõ

^é La presse n'a pas besoin qu'on lui dicte ce qu'elle doit écrire, journal el moudjahid, du 01 Août 1998, p3.

^è La loi de l'information sera révisée et dépolvoisiérée, journal el moudjahid, 26 Janvier 2000, p4.

^ë Khalida Toumi à cœur ouvert, journal el moudjahid, 19 Octobre 2002, p12.

.^é
 .^س
 Ù Ù
 .
 :èõõ .ê.ê
 .^س Ù ñè
 ñè éññõ Ù õñ
 Ù èèèè Ù
 ñè .éññè
 .^س .^é Ù Ù
 .^س Ù Ù
 ñè-èi èèèè
 éññõ Ù éññè Ù

^é Séminaire régional sur l'avant projet de l'information : La culture du monopole sur la vérité est revolue, journal el moudjahid, du 11 Mars 1998, P2.

^ê Code de l'information 105 art, journal el moudjahid, du 10 Mai 1998, p2.

: -è

Ù

Ù

Ù

Ù

: Ù

Ù

Ù

:

-è

(240)

Ù

Ù

" "

1998

Ù

69

Ù

)

(

Ù

)

Ù

Ù

(

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

2000

(é)

(è)

Ù

Ù

(è)

Ù

Ù

2003

"Ù

"

...

Ù

Ù

Ù

(i)

(أ) مشروع قانون الإعلام أمام النواب قريبا، يومية الشعب، العدد ١١٦١٤، ١٦ ماي ١٩٩٨، الصفحة الأخيرة
(ب) وزير الاتصال والثقافة يعلن عن قرارات هامة: الشروع قريبا في صرف إعانات صندوق دعم الصحافة، جريدة الشعب، ٢٨ مارس ٢٠٠٠، ص. ٠٧.
(ج) وريدة ملياني، الملتقى الرابع حول الصحافة العربية الفرانكفونية: تهيئة الظروف من أجل توطيد حرية الصحافة، جريدة الشعب، ٢٠٠٠، ص. ٠٢.
(د) قانون الإعلام الجديد، هيشور يؤكد أن المشروع سيعرض على الحكومة في ديسمبر المقبل،

1998

"

"

:

Ù

Ù

(é)

1998

"

"

Ù

Ù

Ù

" (ê) o

Ù

"(è)

(CSC) Ù

1998

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

(أ) مشروع قانون الإعلام أمام النواب قريبا، يومية الشعب، العدد ١١٦١٤، ١٦ ماي ١٩٩٨، الصفحة الأخيرة
(ب) سعيد، قوم وإلا طلق (عمود صحفي)، يومية الشعب، العدد ١١٦١٤، ١٦ ماي ١٩٩٨، الصفحة الأخيرة.
(ب) سعيد، الإعلام العمومي المكتوب إما أن يكون أو لا يكون، يومية الشعب، العدد ١١٦٠٩، ١٠ ماي ١٩٩٨،
الصفحة الأخيرة

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

83

Ù

Ù

(é)

Ù

1998

Ù

Ù

é

2000

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

(١) مشروع قانون الإعلام أمام النواب قريبا، يومية الشعب، العدد ١١٦١٤، ١٦ ماي ١٩٩٨، الصفحة الأخيرة
(٢) المرجع نفسه.

-ê

:1990

1990

د

1998

Ù

د

1990

د

د

1990

11

Ù

Ù

(é)

د

(¹) مشروع القانون العضوي للإعلام، تغييب واضح للقطاع العام المكتوب، هل تعني الحرية الاعلامية تعددية لغوية؟، جريدة الشعب، ٢١ مارس ١٩٩٨، ص٣.

:

Ù

:

:

.è

:

:

.è.è

Ù

Ù

éññõ

Ù

Ù

:

"

"

ë/é

Ù

Ù

Ù

ñè

Ù

Ù

é

êèèè

Ù èé

Ù

..

:

êèèi

éi

Ù

éññõ

.i éññõ

èi

é

èë

:Ù

.. êèèí

:

.è.

Ù

é

êèèè

Ù

Ù

Ù

Ù

(è)

Ù

Ù

é

.è êèèè ì ëïîñ

(٢) حميد يس، في منتدى حول الحريات الإعلامية بدار الصحافة : السلطة تريد قانونا للإعلام على المقاس وسجت بن شيكو سياسي، يومية الخبر، ٢٩/٠٨/٢٠٠٤.

:El watan .

:
: . .è

El watan

Ù

o

é

:

. .

Ù

Ù

Ù

L'avant projet sur : éñññ Ù Ù Ù

l'information : un texte à enrichir

ñ Ù

Ù

Ù

Ù

éi

.ñè

^éAdlen Meddi, une loi et des doutes, journal el watan, du 16 Octobre 2002, p4.

:El moudjahid .ê

: .ê.è

Ù

ñõ

Ù Ù

é Ù

: .ê.

El moudjahid

Ù

Ù

é : -è

: -è

Ù Ù

El Watan

Ù

é Code de l'information 105 art, journal el moudjahid, du 10 Mai 1998, p2 .

éKhalida Toumi à cœur ouvert, journal el moudjahid du 19 Octobre 2002, p12.

)

Ù

17

(1998)

(*)

Ù

(é)

"

"

Ù

(é)

Ù

...

Ù

Ù

Ù

Ù

(é)

Ù

:

-

Ù

Ù

EL Watan

Ù

2003

Ù

(*) أنظر التعلیمة الرئاسیة رقم ۱۷ فی الملاحق.
(۱) ب. سعید، الإعلام العمومي المكتوب إما أن يكون أو لا يكون، یومیة الشعب، العدد ۱۱۶۰۹، ۱۰ ماي ۱۹۹۸، الصفحة الأخيرة
(۲) مشروع القانون العضوي للإعلام، تغييب واضح للقطاع العام المكتوب، هل تعني الحرية الإعلامية تعددية لغوية؟، جريدة الشعب، ۲۱ مارس ۱۹۹۸، ص ۳.
(۳) خدیجة طاهر، من یحمي الصحفي؟!، جريدة الشعب، العدد ۱۳۷۴، ۳ ماي ۲۰۰۵، ص ۵.

Ù

Ù^د

...

Ù

Ù

(é)

1999

Ù

Ù

Ù

Ù^د

Ù

Ù^د

Ù

Ù

Ù

Ù

د

.

(¹) فضيلة بودريش، رئيس نقابة الصحفيين، لجنة تعديل قانون الإعلام همشت الصحفيين، جريدة الشعب، ٢٩ أوت ٢٠٠٤، ص.٣.

الختمة

: ôô

El
Ù

Ù

Ù
êèèí éññõ
El Moudjahid Watan

:

:

Ù

Ù

.é

Ù

.ê

Ù

Ù

.ë

Ù

.ì

Ù

Ù

ñè

Ù

:

: Õ

Ù

" " .é

Ù

El Moudjahid

" " .ê

Ù

El Watan

" " .ë

Ù

Ù

Ù

" " .ì

Ù

Ù

Ù

.í

:

Ù

Ù

.î

Ù

Ù

Ù
Ù

.i

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

El Watan

Ù

Ù

Ù

.õ

Ù

éññõ

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

.ñ

Ù

Ù

ù ù ù

ù ù .éè
ù

.

ù . ù .ée

ù ù ù ù ù
ù

ù ù èèèí éññð
ù

ù ù . ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

الملاحق

éñî ð

èñ

í êí – î ð

:

.

èì

éñî -ñé

:

éññé

éññê

èñ

ì ì - ñê

:

.

éññê
èñ

éé

èèè-ñê
ì ì -ñê

.

èé

éññê
)
èë

.(

3

éññ³

éññ³

èñ

ù

.éì

éé

Ù êèèé êî èñ/èé
 èõ éí î -î î

éì ì ,é
 Ù

·
éì ì ,éì ì

éñî î
Ù)
 ,ê

.(

êđ

êéé-èì

:êèèì

.

·.í ì ù
êèèé êï " "

“ ”

èë

ء

.êèèí

Ù

.éññi

éi

éë

قائمة المراجع

	:		.	ë	-
	:		.	ïî	-
	:		.		-
					- ë
				õí õ	õí í
Ù	:		.	î	- ì
			.	ì	-
			.		- î
	:		.	ì	- ï
	:		:		-
	:		.	ì	-
			.	ë	-
	:	ë	ï		-
	.	ì			-

	.		.	-
	.	ïë	:	-
:	.	:		- ë
	.			- ì
	:			-
			î	- î
.	ì	:		- ï
:				-
	ï			-
:	.			-
:			ë	-ë
	ë	.		-ë
:	:			-ë
:				-ë
			ì	-ëë
	:			
	.		-	

Ù (1)

. î ì

: (2)

.

" (3)

" Ù

. : ë -

ì ï " " . (4)

.

Ù " (5)

ì " ï - î

. î

(6)

. ë (- ï)

" Ù " (7)

. ì .

:) ()
 . (i) ()
 . (ii :) ()
 ei (:) ()
 .
 : -ë
 . ë ù " ()
 ei î " ()
 . ë/ / î
 î " ()
 î./ î/ î
 -î
 Anonyme, ù , [http://www.opfw.org]

- :
- :
- :
-
- A-MOLES et CL Zeltman, **communication et les masses médias**, le dictionnaires marabout université, centre d'étude et de promotion de la lecture, Paris : édition Gérard et C° Belgique, 1973.
 - BALLE (Francis), **dictionnaire des médias**, édition r- coll, Emmanuel de woressquil, 1998.
 - BALLE (Francis), **médias et sociétés**, 9ème édition, paris : Montchrestein, EJA, 1999.
 - è- BENZELIKHA (Ahmed), **presse algérienne : éditoriaux et démocratie**, Algérie : édition Dar El Gharb, 2005.
 - ì - BRAHIMI (brahim), **le Droit à l'information, à l'épreuve du parti unique et de l'état d'urgence**, Algérie : édition SAEC, Liberté, 2002.
 - í - BRAHIMI (Brahim), **le pouvoir, la presse et les droits de l'hommes en Algérie**, 1ère édition, Algérie : édition marinoor, 1997.
 - î - CHAOUCHE REMDANE (Zoubir), **l'évolution des médias en Algérie depuis l'avènement de la démocratie, débat sur l'information**, in L'information au Maghreb, ouvrage collectif, Tunis : édition Cérés, 1992.
 - Christiane Sauriau- Hoebrechts, **la presse maghrébine**, Libye, Tunisie, Maroc, Algérie, France : centre national de recherche scientifique, Paris 1975.
 - õ- CLOUSSE (Roger), **le journal et l'actualité**, Belgique : marabout université, édition gérard et C°, verviers, 1967.
 - ç- LABTER (Lazhari), **Journalistes Algériens**, 1988- 1998, Chronique des années d'espoir et de terreur, Algérie : Chihab édition, 2005.

- MORIN (Violette), **L'écriture de presse**, Paris, 1969.
- MOSTEFAOUI (Belkacem), **L'usage du média en question, la presse écrite algérienne face au débat de Mai 1976 sur l'avant projet de la charte nationale**, Algérie : office des publications universitaires, 182.
- YADROUDJ (Lakhdar), **Pouvoir et idéologie de l'information**, Alger, 2002.

: -

1- BRAHIMI Brahim, **le pouvoir et la presse en Algérie**, Doctrine de l'Information et Idéologie Politique, Doctorat d'état, Algérie.

: -

1- DJAZAIRI (Ramdane), le pouvoir la presse et les intellectuels en Algérie de Brahim BRAHIMI, **Revue Algérienne de communication**. N° 05, Hiver, 1991

: -è

1- les médias EDMA, **encyclopédie du monde actuel**, (collection dirigée par Charles Henri Farvord, France : prodard et taupin, librairie générale française, 1981).

: Ô Ô •

: ,éñî ð èñ í êí - î ð (1)

: éññê èñ ì ì - ñê (2)

,éññê éé èèè-ñê (3)

) . éññê èñ ì ì - ñê
èè èé

.(

éè ù éí (4)

.éññî

ù ,éññð (5)

,éññð èñ

.éí éé

éí î - î î ù èèèé êî èñ/éé (6)

,éí ì ù) . ,éñî î èð

ù ,é éí ì ,é éí ì

.(

:èèè èð èéé-èì (7)

ù ù (8)

.í ,ì èèèé èì " "

.èèèí

èè

س

" "

(9

دليل إستمارة تحليل المضمون

:

:

.I

ε ۳ ۲ ۱ :

۷ ۶ ۵ :

۸ : .ë

۹ : .ì

:

.II

۱۷ ۱۶ ۱۵ ۱۴ ۱۳ ۱۲ ۱۱ ۱۰ :

۲۱ ۲۰ ۱۹ ۱۸ :

۲۲ : .ë

:

.III

:

.

۲۷ ۲۶ ۲۵ ۲۴

۳۴ ۳۳ ۳۲ ۳۱ ۳۰ ۲۹

Ù

٣٨

٣٧

٣٦

٣٥

٥

٤٣

٤٢

٤١

٤٠

٣٩

:

.

٤٦

٤٥

ج

ب

ا

ج

ب

ا

٤٤

E1

:

: ù

: ù -

(i) ():

. Watan

(i) () :

. ()

. () -

() -

:

(i) () -

. -

() () -

. -

() -

:

-

: -

(ë) -

) (i) (i) -

) (

ë ë-

. (

Ù () -
(ëi) ()
)

.(

.(Ù) (ë) -
(ë) (ëi)
Ù)
.(Ù Ù

() (ë) -
) (î ë) (î)
Ù Ù) ()
.(

_____ -

(î) (î î) -
) : (î î)
() Õ (/
.() :